

[Aksel Larsen.]

landbrugspriserne. Det giver jo ikke just stabilitet i pris- og omkostningsniveauet, når man på den måde sætter priserne i vejret og derved faktisk animerer de handlende til at sætte deres avancer i vejret — så kan man for min skyld kalde det for mistænkeliggørelse af de handlende som erhverv, eller man kan lade være med at kalde det det. Avancerne sættes jo dog i vejret, når man på den måde forhøjer de handlendes indkøbspris for de pågældende varer.

Sådan set er altså den del af den højtærede ministers begrundelse egentlig en anklage imod det dumme forlig, der nogen sinde er blevet sluttet, og hvis det er ment som en sådan kritik, kan jeg tilslutte mig den.

I øvrigt vil jeg anbefale, at man yderligere ser på nødvendigheden af at bringe den opadgående prisbevægelse til ophør. Det kan naturligvis ikke ske alene ved en prislov, der må mange andre foranstaltninger til. Men det forekommer mig, at det er øjeblikkets altoverskyggende opgave for den økonomiske politik i dette land.

Den højtærede minister talte i sin fremsættelsestale om et inflatorisk efterspørgselspres, som skulle være blevet fremkaldt, og det anså han for noget meget skadeligt. Når nu ordet „inflatorisk“ er brugt, må det vel være rimeligt at gøre opmærksom på, at inflationen i hvert fald også kommer til udtryk derved, at pengene forringes i værdi, altså at de bliver mindre værd i forhold til andre varer. Det er det, der er sket her i landet i en lang, lang årrække. Men denne inflatoriske udvikling har fået adskilligt mere fart på i de sidste år, og hvis man ikke får den bremsset, er jeg bange for, at det går galt for alvor, ikke blot på den måde, at det så bliver lønarbejderne og de dermed ligestillede, der kommer til at betale gildet, for sådan var det altid i de lande, hvor der var inflation, men også på den måde, at det kommer til at gå ud over landets og samfundets ve og vel og økonomi i det hele taget. En af de alvorligste grunde, jeg har til at kritisere det afsluttede omsforlig og landbrugsforliget, er netop, at disse forlig efter min mening ikke har modvirket den inflatoriske udvikling, men har hjulpet den inflatoriske udvikling og omkostningsstigningerne et skridt længere frem.

Nu lover regeringen gennem sit lovforslag, at den i hvert fald vil gøre noget for at forhindre, eller delvis forhindre, yderligere stigninger i priser og avancer. Det er godt, hvis den vil gøre det, selv om jeg altså ikke tror, at regeringens lovforslag er tilfredsstillende, men at der må foretages også andre ting.

Det, vi behandler her, er imidlertid lovforslag om pris- og avancekontrol, og her har den højtærede minister i dag erklæret sig som afgjort modstander af det lovforslag, vi har fremsat, bl. a. med den motivering, at det simpelt hen ikke kan administreres, det bliver for dyrt, det vil koste monopoltilsynet 150.000 kr. for hver eneste prisbevægelse. (*Handelsministeren* [Baunsgaard]: Nej, det var ikke det, jeg sagde!). Nå, så har jeg hørt forkert; men det var noget med 150.000 kr. (*Handelsministeren* [Baunsgaard]: Nej!). Heller ikke? Så beklager jeg meget, så lader vi det ligge. Men det kan ikke administreres, og det kommer vi nok til lidt senere, når vi skal beskæftige os med det ærede medlem hr. K. B. Andersen.

Den højtærede minister har i sin fremsættelsestale sagt om sit eget lovforslag, at ved udarbejdelsen af det har man givet det et bredere sigte, idet man herved tilstræber at give myndighederne mulighed for at modvirke urimelige priser og avancer, ikke alene på de vareområder, der berøres af de to nævnte ordninger, men tillige på ethvert andet område, hvor prisudviklingen måtte give anledning dertil. Det er et smukt, et godt og et rigtigt formål; men når jeg så studerer selve lovforslaget, får jeg jo min tvivl om, hvorvidt lovforslaget er udformet sådan, at det sigte, man her har, virkelig kan bevirke, at man træffer målet, endelige rammer plet.

Det, der skal ske, er altså, at man, hvis man af en eller anden grund, ved en anmeldelse, en klage eller på eget initiativ, får mistanke om, at der er urimelig pris og avance på et område, skal foretage en undersøgelse. Derpå skal man forelægge den pågældende — det være sig en handelsorganisation, eller hvad det nu er — resultatet af undersøgelsen, så den kan udtale sig. Det tager sin tid, og dertil skal man være helt sikker på, at priserne er urimelige. Herefter skal man finde ud af, hvad de rigtige priser ville være, og så kan man enten fastsætte de priser, der må tages, eller fast-